

Comiat d'una de les grans de l'escena catalana

LESPIULADES

“D’Anna Lizaran es poden recordar tants i tants papers reeixits, però a mi em ve a la memòria aquella divertidíssima i múrria BELLA HELENA!”

@esprenulla JOAN LLUÍS BOZZO, DIRECTOR DE TEATRE

“Annita! Et guardarem dins la nostra memòria. A tu i als teus personatges. Un petó allà on siguis”

@AlexRigola ÀLEX RIGOLA, DIRECTOR DE TEATRE

“Demà [per avui] dedicarem les dues funcions a la gran Anna Lizaran [al TNC]. Serà un honor trepitjar el seu darrer escenari. Gràcies per tot...”

@espinosa_albert ALBERT ESPINOSA, AUTOR I DIRECTOR TEATRAL

“Annita... Gràcies per tant i tant i tant i tant i tant que ens deixes. Mai oblidaré la sentor de la teva Senyoreta Júlia al Lliure de Gràcia”

@marcmartinez MARC MARTÍNEZ, ACTOR

“Anna, gràcies per tots els bons moments teatrals i personals que ens has donat. No t’oblidarem. EPD Anna Lizaran”

@temporadaalta FESTIVAL TEMPORADA ALTA

“Ai..., quina pena més gran, que imprevist, i quants records ens deixes.... Bon viatge, Anna Lizaran...”

@ainaclotet AINA CLOTET, ACTRIU

“De les interpretacions d’Anna Lizaran al cine, em quedo amb l’actriu de doblatge que plantava cara a la Sardà i l’Espert a ‘Actrius’. DEP”

@FilmBayona JA BAYONA, DIRECTOR DE CINEMA

“Em desperto amb la trista notícia de la mort d’Anna Lizaran. Maleït càncer! Fins quan aquesta impotència?”

@MainatJM JOSEP MARIA MAINAT, PRODUCTOR TELEVISIU I EXMEMBRE DE LA TRINCA

“Anna Lizaran, essència de @teatrelliure. Ara sí que ens has deixat estampats a la butaca! Tant que ens has donat! Tant que et devem! Un petó!”

@xgraset XAVIER GRASET, PERIODISTA

“Tristíssima notícia. La mort s’emporta la gran Anna Lizaran. Talent i coratge d’una vida sencera dedicada al teatre. Et trobarem a faltar”

@SilviabelB SILVIA BEL, ACTRIU

“Ha mort la gran actriu Anna Lizaran. Gran entre les grans. Adéu, amiga”

@juanechanove JUAN ECHANOVE, ACTOR

“Ha mort la gran Anna Lizaran. Fins aviat”

@pacoleonbarrios PACO LEÓN, ACTOR

“Mor Anna Lizaran; una pèrdua precipitada, en el seu moment de màxima esplendor, que ha commocionat el món del teatre i els espectadors”

@marquesagnes AGNÈS MARQUÈS, PERIODISTA

“Dol al teatre català. Ha mort una de les grans, la Lizaran. Quina gran putada...”

@queconovell QUECO NOVELL, ACTOR

“És teatre del més dolent que hagi marxat. Se la trobarà a faltar. #AnnaLizaran”

@tonipunti TONI PUNTÍ, PERIODISTA

“La biografia que no voldria fer serà el meu petit homenatge a l’argent viu, a l’afectuosa i riallera Annita que vaig conèixer”

@gemmaruiz_TV3 GEMMA RUIZ, PERIODISTA

Anna Lizaran, en primer pla, a ‘Tot esperant Godot’, al Teatre Lliure ■ ROS RIBAS

Els sectors institucional i cultural remarquen la important pèrdua

Gegantina, colossal

B. Salvà / J. Bordes
BARCELONA

Colossal, immensa, fràgil i alhora forta, inoblidable, apassionada, gegantina... No importava quin era el canal de comunicació, els adjectius es van multiplicar i repetir al llarg d’ahir. Intentaven posar paraules a la mort d’Anna Lizaran, tot i que va deixar muda molta gent amb qui havia compartit viatge.

Des del TNC i el Lliure, la mort va ser tan sentida que no hi va haver més que notes oficials. A mig matí, el Lliure va fer pública una nota en què la definia com a “tendra i immensa, apassionada i subtil, refinada i popular, dona i actriu tota d’una peça...”, i hi afegia que la recordaran en totes les seves interpretacions, “dramàtica o pallasa, esqueixada o amb aquella comicitat que no necessitava cap truc”.

El TNC va definir Lizaran com una “actriu colossal, grandíssima compa-

nya de professió i persona inoblidable”. “Els darrers anys –deia també la notavam tenir la sort immensa de poder-la gaudir al TNC i la seva petjada personal i professional seran impossibles d’esborrar.”

El president de la Generalitat, Artur Mas, va dir que “Catalunya li ha d’agrair les seves grans interpretacions i el seu compromís decisiu per crear un teatre més excel·lent”. El conseller de Cultura, Ferran Mascarell, va afirmar a Catalunya Ràdio que “estem parlant d’una de les més grans actrius

Oriol Broggi:
“Persuadia el públic; quan apareixia, s’ho enduia tot. Serà molt recordada”

del nostre teatre, sense ànim d’exagerar. És una de les actrius grans, gegantines, que hem tingut a Catalunya”. Jordi Font, director general de l’Institut del Teatre, augurava que “el seu talent persistirà per sempre a la memòria col·lectiva de les generacions que han tingut el privilegi de gaudir-la. Lluny de tot vedetisme, ens ha deixat també la petja que deixen les grans persones”. Ventura Pons recordava a TV3 que “quan sortia a escena tot ho feia més gran; ens ha deixat la interpretació de les grans heroïnes del teatre contemporani”. Hi coincideix Oriol Broggi: “Persuadia el públic; quan apareixia, s’ho enduia tot. Serà molt recordada.” Joan Pera, que va treballar amb ella a *Forasters*, la defineix com “una persona extraordinària: trempada, alegre, optimista, d’una intel·ligència superior... Tota la gent del teatre la necessitarà sempre”. ■

Mirador

Imma Merino

Tota una vida al teatre

D iuen que, abans de morir, la ment projecta una mena de pel·lícula amb moments significats de la pròpia vida. Allò que sabem, en tot cas, és que la mort aliena excita la memòria: arran del traspàs d’Anna Lizaran, m’han revingut part de les millors experiències teatrals. Des dels inicis, perquè l’origen del meu amor pel teatre se’m fa indistricable de la Lizaran i del Teatre Lliure.

A l’una i a l’altre, tan vinculats, els vaig descobrir al Principal d’Olot quan, a finals dels anys setanta, el Lliure hi va fer una estada durant la qual vaig sentir la força expressiva de l’actriu a *La nit de les tribades*, un muntatge de Pere Planella de l’obra de Per-Olov Enquist que imagina com Strindberg va transfigurar a *La més forta* la relació amb una de les seves dones, Siri von Essen, i la d’aquesta amb l’actriu Maria David. Una revelació múltiple.

Després, vivint a Barcelona a prop del Lliure, vaig disfrutar d’Anna Lizaran en muntatges impagables de *La bella Helena*, *Al vostre gust* i *El balcó*, de Genet. També a l’*Operació Ubú*, de Boadella, en la qual era una dona de la neteja amb una escena memorable en uns lavabos. Van passar els anys. El Lliure va viure crisis i transformacions. Però, fos en aquest teatre o en un altre, assistir a una representació amb Lizaran era emocionant: sent tan teatral, traspuava vida. I així, doncs, la vaig recordar a *Un dels últims vespres de carnaval*, *Quartet*, *Tot esperant Godot* i, immensa Lubov Andreievna, *L’hort dels cirerers*. La mort d’Anna Lizaran fa que no veure-la mai més en un escenari sigui una certesa molt estranya, a més de trista. Tota una vida d’espectadora passa per ella, a qui ara també recordo malalta de càncer a la pel·lícula *Actrius*.